

PROJEKTŲ SAVININKŲ PATIKIMUMO VERTINIMO TAISYKLĖS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Šios sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo UAB „Trečia diena“ (toliau – **Bendrovė**) projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklės (toliau – **Taisyklės**) reglamentuoja Bendrovės veiksmus, siekiant įvertinti Projektų savininkų patikimumą (įskaitant Projektų savininkų reputacijos ir kreditingumo vertinimo kriterijus) bei įvardinti galimas rizikas, susijusias su platformoje skelbiamais Projektais.
- 1.2. Bendrovė teikia skolinimo bei investavimo (obligacijų įsigijimas arba nuosavybės ir kitais vertybiniais popieriais pagrįsti sutelktinio finansavimo projektai) sandorių tarpininkavimo paslaugas.
- 1.3. Šios Taisyklės yra parengtos vadovaujantis 2020 m. spalio 7 d. Reglamentu (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937, 2021 m. gruodžio 8 d. Europos bankininkystės institucijos gairėmis EBA/CP/2021/39 dėl kredito vertinimo ir paskolų kainų atskleidimo, kredito rizikos vertinimo ir rizikos valdymo reikalavimų, taikomų sutelktinio finansavimo paslaugoms pagal Reglamento (ES) 2020/1503 19 str. 7 d. ir kitais Bendrovei taikytiniais teisės aktais.
- 1.4. Bendrovė patvirtina, įgyvendina ir palaiko tinkamas bei veiksmingas priemones, procesus ir metodus, užtikrinančius, kad šių Taisyklių būtų nuolat laikomasi. Bendrovė turi imtis būtinų priemonių, kad būtų išvengta Platformos panaudojimo nusikalstamais tikslais.

2. SĄVOKOS

- 2.1. Jei kontekstas nereikalauja kitaip, šiose Taisyklėse didžiosiomis raidėmis vartojamos sąvokos turi žemiau nurodytas reikšmės:
 - 2.1.1. **Dalyvis** – Projekto savininko dalyvis, kuriam tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalis yra lygi arba viršija 20 procentų arba kuris gali daryti tiesioginį ir (arba) netiesioginį lemiamą poveikį Projekto savininkui.
 - 2.1.2. **Reglamentas** – 2020 m. spalio 7 d. Reglamentas (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937.
 - 2.1.3. **Platforma** – Bendrovės administruojama informacinė sistema (<https://rontgen.lt/lt>), kurią naudojant vykdomas sutelktinis finansavimas.
 - 2.1.4. **Priežiūros institucija** – Lietuvos bankas.
 - 2.1.5. **Projektas** – vienos ar kelių rūšių verslo veikla, kuriai Projekto savininkas siekia gauti finansavimą, pateikdamas sutelktinio finansavimo pasiūlymą;
 - 2.1.6. **Projekto savininkas** – juridinis asmuo arba fizinis asmuo (verslininkas), kuris siekia gauti finansavimą per Platformą;
 - 2.1.7. **Vertintojas** – Bendrovės vadovo įsakymu paskirtas Bendrovės darbuotojas, šiose Taisyklėse nustatyta tvarka atliekantis Projektų savininkų patikimumo (reputacijos ir kreditingumo) vertinimus.
- 2.2. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente.

3. SKOLINIMO IR OBLIGACIJŲ ĮSIGIJIMO PROJEKTŲ SAVININKŲ PATIKIMUMO VERTINIMAS

- 3.1. Bendrovė imasi visų būtinų priemonių, kurios leistų užtikrinti, kad per Platformą vykdomi sutelktinio finansavimo sandoriai ir Projektų savininkai atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus.
- 3.2. Bendrovėje atliekamas Projekto savininko patikimumo vertinimas susideda iš:
 - 3.2.1. Projekto savininko, jo vadovo ir Dalyvių reputacijos vertinimo (pagal Taisyklių 4 skyriaus nuostatas);

- 3.2.2. Projekto savininko kreditingumo vertinimo (pagal Taisyklių 5 skyriaus nuostatas).
- 3.3. Jeigu Projekto savininkas neatitinka Bendrovės bei teisės aktų keliamų reputacijos ir kreditingumo reikalavimų, Bendrovė nedelsiant nutraukia Projekto skelbimą Platformoje.
- 3.4. Bendrovė vertina objektyviai galimus numatyti reikšmingus veiksnius, galinčius turėti įtakos Projekto savininko patikimumui, atsižvelgdama tiek į Projekto savininko pateiktą, tiek ir Bendrovei prieinamą informaciją.
- 3.5. Projekto savininko patikimumo vertinimo metu surinkta bei vertinta informacija, duomenys ir dokumentai Bendrovėje yra saugomi 10 metų nuo su atitinkamu Projekto savininku sudaryto sutelktinio finansavimo sandorio dienos (jeigu toks sandoris buvo sudarytas) arba nuo šių duomenų gavimo dienos (jeigu sandoris nebuvo sudarytas. Teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, gali nustatyti ilgesnius duomenų saugojimo terminus.
- 3.6. Bendrovė užtikrina, jog Taisyklių 3.5 p. nurodytų duomenų saugojimo laikotarpiu bet kuriuo metu būtų galima peržiūrėti ir patikrinti Projekto savininko patikimumo vertinimo metu surinktą ir vertintą informaciją. Atitinkama informacija yra saugoma elektroninėje Projekto savininko patikimumo vertinimo byloje.

4. PROJEKTŲ SAVININKŲ REPUTACIJOS VERTINIMAS

- 4.1. Bendrovė, vertindama Projektų savininkų, jų vadovų ir Dalyvių reputaciją, remiasi šiais duomenimis bei informacija:
- 4.1.1. Projektų savininkų, jų vadovų ir Dalyvių pateiktais dokumentais ir (ar) informacija (Projekto savininko reputacijos vertinimo tikslais prašoma pateikti informacija pateikiama standartizuota forma, užpildant šių Taisyklių 1 priedas prie UAB „Trečia diena“ priede numatytą anketą. Esant, poreikiui, Vertintojas gali paprašyti iš Projekto savininko papildomos informacijos ir (ar) dokumentų, reikalingų Projekto savininko reputacijai įvertinti);
- 4.1.2. Projektų savininkų, jų vadovų ir Dalyvių pateiktais rašytiniais paaiškinimais;
- 4.1.3. viešai prieinama ir skelbiama informacija apie Projektų savininkus, jų vadovus ir Dalyvius;
- 4.1.4. kredito biurų teikiama duomenimis (pvz., UAB „Creditinfo Lietuva“, UAB „Okredo“ ir pan.);
- 4.1.5. VĮ Registrų centras administruojamuose registruose (Nekilnojamojo turto registre, Juridinių asmenų registre, Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje, Turto arešto aktų registre ir kt.) esančia informacija;
- 4.1.6. prireikus (pvz., kilus abejonų dėl turimos informacijos patikimumo ar pakankamumo), Informatikos ir ryšių departamento administruojamo Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro teikiama duomenimis (jeigu Projekto savininkas, jo vadovas ir (ar) Dalyvis nėra Lietuvos Respublikos pilietis / rezidentas, Bendrovė visais atvejais prašo Projekto savininko pateikti duomenis iš analogiškų registrų kitose valstybėse, kuriose reziduoja ar kurios pilietis yra Projekto savininkas, jo vadovas ir (ar) Dalyvis);
- 4.1.7. kitose Bendrovei teisėtai prieinamose patikimose duomenų bazėse esančiais duomenimis.
- 4.2. Vertinant Projekto savininko reputaciją, vertinamos šios aplinkybės:
- 4.2.1. Ar apie Projekto savininką nėra įrašų nuosprendžių registre, susijusių su nacionalinių taisyklių komercinės teisės, bankroto teisės, finansinių paslaugų teisės, kovos su pinigų plovimu teisės, kovos su sukčiavimu arba profesinės atsakomybės pareigų srityse pažeidimais;
- 4.2.2. ar Projekto savininkas nėra įsisteigęs šalyje ar teritorijoje, kuri pagal atitinkamą Sąjungos politiką laikoma nebendradarbiaujančia šalimi ar teritorija, arba didelės rizikos trečiojoje šalyje pagal Direktyvos (ES) 2015/849 9 straipsnio 2 dalį;
- 4.2.3. ar yra duomenų, patvirtinančių, kad vertinamas asmuo nevykdo ar nevykdė kreditorinių įsipareigojimų;

- 4.2.4. ar yra ir (ar) yra buvę civilinių ieškinių, administracinių arba baudžiamųjų bylų, investicijų arba prisiimtų rizikos ir paimtų paskolų, galinčių turėti reikšmingą įtaką Projekto savininko finansiniam patikimumui;
- 4.2.5. Projekto savininko patirtis bei žinomumas Projekto savininko veiklos srityje;
- 4.2.6. viešai prieinama informacija apie Projekto savininko, jo vadovo ir Dalyvių reputaciją;
- 4.2.7. kitos aplinkybės, turinčios įtakos Projekto savininko reputacijos vertinimui.
- 4.3. Prieš paskelbiant Projektą Platformoje, Vertintojas, siekdamas įvertinti Projekto savininko reputaciją, atlieka šiuos veiksmus:
 - 4.3.1. surenka bei įvertina informaciją apie Projekto savininko vadovą ir Projekto savininko Dalyvius, kuriems tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalis yra lygi arba viršija 20 procentų arba kuris gali daryti tiesioginį ir (arba) netiesioginį lemiamą poveikį Projekto savininkui (jeigu Projekto savininkas yra fizinis asmuo (verslininkas), renkama ir vertinama informacija apie patį Projekto savininką);
 - 4.3.2. surinkus ir įvertinus Taisyklių 4.3.1 p. nurodytą informaciją bei duomenis, Vertintojas turi įsitikinti, kad visi Taisyklių 4.3.1 p. nurodyti asmenys tenkina atitinkamiems asmenims taikytinus **minimalius reputacijos vertinimo kriterijus („Minimalūs reputacijos reikalavimai“)**, t. y. kad:
 - 4.3.2.1. apie Projekto savininką nėra įrašų nuosprendžių registre, susijusių su nacionalinių taisyklių komercinės teisės, bankroto teisės, finansinių paslaugų teisės, kovos su pinigų plovimu teisės, kovos su sukčiavimu arba profesinės atsakomybės pareigų srityse pažeidimais;
 - 4.3.2.2. Projekto savininkas nėra įsisteigęs šalyje ar teritorijoje, kuri pagal atitinkamą Sąjungos politiką laikoma nebendradarbiaujančia šalimi ar teritorija, arba didelės rizikos trečiojoje šalyje pagal Direktyvos (ES) 2015/849 9 straipsnio 2 dalį;
 - 4.3.2.3. neegzistuoja kiti neigiami reputacijos veiksniai, sietini su Projekto savininku, jo vadovu ir (ar) Dalyviu, t. y.:
 - 4.3.2.3.1. vertinimo metu vėluojama grąžinti ženkliai įsiskolinimų sumas (bendra netinkamai vykdomų įsiskolinimų suma viršija 5000 EUR), išskyrus atvejus, kai Bendrovė turi pakankamai pagrįstos ir objektyvios informacijos, kuri leistų daryti išvadą, kad Projekto savininko reputacija neturėtų būti vertinama neigiamai dėl vėluojamų vykdyti įsipareigojimų (pvz., įsipareigojimai yra ginčytini (pvz., vyksta ikiteisminiai / teisminiai ginčai dėl atitinkamų įsipareigojimų); Projekto savininkas siekia refinansuoti esamus įsipareigojimus ir jo kreditingumas sudaro pakankamą manyti, kad jo galimybės grąžinti paskolą yra pakankamos ir kiti panašūs atvejai);
 - 4.3.2.3.2. vertinimo metu asmuo turi 5 ar daugiau vėluojamų mokėti įsiskolinimų, išskyrus atvejus, kai Bendrovė turi pakankamai pagrįstos ir objektyvios informacijos, kuri leistų daryti išvadą, kad Projekto savininko reputacija neturėtų būti vertinama neigiamai dėl vėluojamų vykdyti įsipareigojimų (pvz., įsipareigojimai yra ginčytini (pvz., vyksta ikiteisminiai / teisminiai ginčai dėl atitinkamų įsipareigojimų); Projekto savininkas siekia refinansuoti esamus įsipareigojimus ir jo kreditingumas sudaro pakankamą manyti, kad jo galimybės grąžinti paskolą yra pakankamos ir kiti panašūs atvejai);
 - 4.3.2.3.3. asmens atžvilgiu pradėtas ikiteisminis tyrimas;
 - 4.3.2.3.4. asmeniui per paskutinius 2 metus buvo iškeltas bankroto arba restruktūrizavimo procesas ir (ar) yra pagrįstų duomenų apie planuojamą iškelti bankroto ar restruktūrizavimo procesą;

- 4.3.2.3.5. Bendrovei prašant, atsisakoma pateikti (arba per Bendrovės nustatytą protingą terminą nepateikiami) rašytinius paaiškinimus dėl Bendrovės rastos neigiamos informacijos apie asmenį.
- 4.3.3. Taisyklių 4.3.1 p. nurodytiems asmenims tenkinant Taisyklių 4.3.2 p. nurodytus minimalius reputacijos vertinimo kriterijus, - Vertintojas atsižvelgia ir į **papildomus reputacijos vertinimo kriterijus**, kurie gali daryti neigiamą įtaką galutiniam Projekto savininko patikimumo vertinimo reitingui. Vertinant papildomus reputacijos vertinimo kriterijus yra atsižvelgiama į tai, ar Projekto savininkas, jo vadovas ar Dalyvis:
- 4.3.3.1. vertinimo metu vėluoja vykdyti vidutinės apimties įsiskolinimus (bendra netinkamai vykdomų įsiskolinimų suma yra iki 5000 EUR);
 - 4.3.3.2. jų arba jų valdomo turto atžvilgiu pritaikyti areštai;
 - 4.3.3.3. per paskutinius metus daugiau kaip 5 kartus vėlavo vykdyti savo finansinius įsipareigojimus (nepriklausomai nuo įsipareigojimų sumos);
 - 4.3.3.4. per pastaruosius 5 metus yra bent 2 kartus dalyvavęs teisminiuose procesuose kaip atsakovas arba pralaimėjęs nors vieną teisminį ginčą (būdamas atsakovu), kurio ieškinio suma sudarė bent 30 proc. Platformoje siekiamos finansuoti sumos;
 - 4.3.3.5. per pastaruosius 10 metų atitinkamas (juridinis) asmuo arba šio asmens valdomos, valdytos ar jam priklausančios (priklausiusios) įmonės paskelbė bankroto ar restruktūrizavimo bylą, buvo pradėtas tyrimas pagal Civilinio kodekso 2.124 straipsnį arba atitinkamos procedūros pagal užsienio valstybės aktus;
 - 4.3.3.6. per pastaruosius 10 metų atitinkamam asmeniui buvo pritaikyta administracinė nuobauda ar kita įstatymuose numatyta poveikio priemonė už šiurkštų įstatymo ar kito teisės akto, reglamentuojančio finansinių paslaugų teikimą arba finansų įstaigų veiklą, reikalavimo pažeidimą, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pažeidimą;
 - 4.3.3.7. asmens atžvilgiu randama neigiamos informacijos patikimose žiniasklaidos priemonėse (žurnalistiniuose tyrimuose dėl galimų teisės aktų pažeidimų ir pan.), o savo papildomais paaiškinimais asmuo šios informacijos iš esmės nepaneigia;
 - 4.3.3.8. viešoje erdvėje randamas ženklus kiekis neigiamų kitų asmenų atsiliepimų apie asmenį (kaip verslininką), atitinkamo asmens valdomus ar kontroliuojamus juridinius asmenis, o savo papildomais paaiškinimais atitinkamas asmuo šios informacijos iš esmės nepaneigia;
 - 4.3.3.9. turima kitos informacijos apie Projekto savininką, jo vadovą ar Dalyvį, kuri kelia reputacinę riziką, o savo papildomais paaiškinimais atitinkamas asmuo šios informacijos iš esmės nepaneigia.
- 4.3.4. Atlikus reputacijos vertinimą, Bendrovė priima vieną iš šių sprendimų:
- 4.3.4.1. Projekto savininkui, jo vadovui ir (ar) Dalyviui neatitikus Minimalių reputacijai keliamų reikalavimų, laikoma, kad **Projekto savininkas nėra nepriekaištingos reputacijos** bei atitinkamas **Projektas negali būti skelbiamas Platformoje**;
 - 4.3.4.2. nustačius, jog tenkinami Taisyklių 4.3.2 p. numatyti Minimalūs reputacijos reikalavimai, tačiau egzistuoja su Projekto savininku, jo vadovu ir (ar) Dalyviu siejamų Taisyklių 4.3.3 p. nustatytų papildomų neigiamų reputacijos veiksnių, vertinama šių veiksnių neigiama įtaka galutiniam Projekto savininko kreditingumo vertinimo balui (kaip tai numatoma Taisyklių 2 priede);
 - 4.3.4.3. Bendrovės darbuotojams nustačius, jog tenkinami Taisyklių 4.3.2 p. numatyti Minimalūs reputacijos reikalavimai bei nėra Taisyklių 4.3.3 p. nustatytų papildomų neigiamų reputacijos veiksnių, laikoma, kad galutinį Projekto savininko rizikingumą nulemia tik tolesnis kreditingumo vertinimo procesas.

- 4.4. Vertinant pakartotinai Platformoje sutelktinio finansavimo lėšų siekiančių pritraukti Projektų savininkų reputaciją, Bendrovė privalo Projekto savininko reputaciją įvertinti iš naujo, vadovaudamasi šiose Taisyklėse numatytais reikalavimais.

5. PROJEKTŲ SAVININKŲ KREDITINGUMO VERTINIMAS

- 5.1. Prieš skelbiant Projektą Platformoje, Vertintojas atlieka šiuos veiksmus, skirtus įvertinti Projekto savininko kreditingumą:
- 5.1.1. surenka informaciją apie Projekto savininko finansinę būklę, įskaitant informaciją apie jo turimus įsipareigojimus;
 - 5.1.2. įvertina, ar Projekto savininko galimybės vykdyti finansinius įsipareigojimus finansuotojams nustatytais terminais yra realios, t. y. ar Projekto savininko iš Projekto planuojamų uždirbti pajamų užteks su sutelktinio finansavimo sandoriu prisiimtiems įsipareigojimams įgyvendinti;
 - 5.1.3. įsitikina, kad Projekto savininkui nėra iškelta bankroto ar restruktūrizavimo byla.
- 5.2. Siekdamas įvertinti Projekto savininko (bei laiduojančių ar garantuojančių asmenų, jeigu tokių būtų) kreditingumą pagal šią Taisyklią 5.1 p., Vertintojas:
- 5.2.1. tiesiogiai ar naudojantis trečiųjų asmenų, įskaitant kreditų biurų, paslaugomis renka, tvarko ir remiasi informacija, gauta iš išorinių duomenų bazių (pvz., VĮ Registrų centras, Lietuvos banko administruojama Paskolų rizikos duomenų bazė);
 - 5.2.2. vertina informaciją ir patvirtinimus, kuriuos Projekto savininkas pateikia:
 - 5.2.2.1. pildydamas Bendrovės parengtą standartizuotos formos anketą (registracijos formą);
 - 5.2.2.2. pildydamas Projekto savininko paraišką dėl finansavimo sandorio;
 - 5.2.2.3. atsakydamas į kitus Bendrovės Projekto savininkui užduotus paklausimus, jeigu tokių būtų.
 - 5.2.3. pagal surinktus duomenis vertina:
 - 5.2.3.1. skolinimo bei obligacijų įsigijimo Projektuose:
 - 5.2.3.1.1. Projekto savininko (bei garantuojančio ir (ar) laiduojančio asmens, jeigu tokių būtų) finansinę situaciją (pajamų dydį, pajamų šaltinius, jų įvairovę, tvarumą, pinigų srautus, pelningumą, įsipareigojimus (įskaitant paskolų ir įsipareigojimų dydį, paskolų valiutą, paskolų ir įsipareigojimų terminus, dengimo grafikus, palūkanas ar kitas kompensacijas (pvz., netesybas), šių rodiklių galimą kaitą ateityje ir pan.);
 - 5.2.3.1.2. Projekto savininko (bei garantuojančio ir (ar) laiduojančio asmens, jeigu tokių būtų) istoriją ir informaciją apie esamą ir buvusį finansinių įsipareigojimų netinkamą vykdymą;
 - 5.2.3.1.3. Projekto savininko (bei garantuojančio ir (ar) laiduojančio asmens, jeigu tokių būtų) esamus ir planuojamus įsipareigojimus, jeigu Bendrovė apie juos žino ar turi žinoti;
 - 5.2.3.1.4. Projekto savininko nurodytų ar Bendrovei žinomų aplinkybių įtaką Projekto savininko (bei garantuojančių ir (ar) laiduojančių asmenų, jeigu tokių būtų) ekonominei ir finansinei situacijai bei Projekto savininko galimybes tinkamai vykdyti finansinius įsipareigojimus visą sutarties laikotarpį.
 - 5.2.3.2. nuosavybės ir kitais vertybiniais popieriais pagrįstuose sutelktinio finansavimo Projektuose:
 - 5.2.3.2.1. Projekto savininko, kuris yra įsisteigęs ir vykdo veiklą (bei garantuojančio ir (ar) laiduojančio asmens, jeigu tokių būtų) finansinę situaciją (pajamų dydį, pajamų šaltinius, jų įvairovę, tvarumą, pelningumą, galimą kaitą ateityje ir pan.);

- 5.2.3.2.2. Projekto savininko, kuris yra įsisteigęs ir vykdo veiklą (bei garantuojančio ir (ar) laiduojančio asmens, jeigu tokių būtų) istoriją ir informaciją apie esamą ir buvusį finansinių įsipareigojimų netinkamą vykdymą;
 - 5.2.3.2.3. Projekto savininko, kuris yra įsisteigęs ir vykdo veiklą (bei garantuojančio ir (ar) laiduojančio asmens, jeigu tokių būtų) esamus ir planuojamus įsipareigojimus, jeigu Bendrovė apie juos žino ar turi žinoti;
 - 5.2.3.2.4. Projekto savininko, kuris nėra įsisteigęs ir šiuo metu nėra pradėjęs vykdyti veiklą, verslo planą (planuojamos veiklos pelningumą ir kt.);
 - 5.2.3.2.5. Projekto savininko nurodytų ar Bendrovei žinomų aplinkybių įtaką Projekto savininko (bei garantuojančių ir (ar) laiduojančių asmenų, jeigu tokių būtų) ekonominei ir finansinei situacijai bei Projekto savininko galimybes tinkamai vykdyti finansinius įsipareigojimus visą sutarties laikotarpį.
- 5.3. Projekto savininkas privalo Vertintojo prašymu užpildyti standartizuotos formos anketą (registracijos formą) ir pateikti šiuos duomenis ir informaciją:
- 5.3.1. Projekto savininko (bei garantuojančių ir (ar) laiduojančių asmenų, jeigu tokių būtų), išskyrus atvejus, kuomet Projekto savininkas nėra įsisteigęs ir pradėjęs vykdyti veiklos, paskutines patvirtintas audituotas finansines ataskaitas už paskutinius 2 (du) veiklos metus, kurias sudaro balansas ir pelno (nuostolio) ataskaitos. Jeigu Projekto savininkas (ir garantuojantis ar laiduojantis trečiasis asmuo) neturi audituotų finansinių ataskaitų, Bendrovė privalo reikalauti tiek atitinkamo juridinio asmens vadovo, tiek ir šio juridinio asmens buhalterio pasirašytų finansinių ataskaitų;
 - 5.3.2. Projekto savininko planuojamas pajamas ir pinigų srautus, susijusius su siekiamu finansuoti Projektu. Bendrovė vertina Projekto savininko planuojamas pajamas ir pinigų srautus (i) optimistiniu, (ii) baziniu ir (iii) pesimistiniu scenarijumi (kiekvieniu scenarijumi mažindama planuojamas pajamas ir pinigų srautus iki 30 proc., atsižvelgdama į konkretaus Projekto specifiką). Tuomet Bendrovė apskaičiuoja vidurkį pajamų ir pinigų srautų, prognozuojamų pagal visus tris scenarijus ir gautus skaičius naudoja skaičiuodama kreditingumą pagal savo patvirtinimą Projektų savininkų kreditingumo balų apskaičiavimo algoritmą;
 - 5.3.3. papildomą informaciją (pagal Bendrovės nustatytą formą) su paaiškinimais dėl Projekto savininko (bei garantuojančių ir (ar) laiduojančių asmenų, jeigu tokių būtų; išskyrus atvejus, kuomet Projekto savininkas nėra įsisteigęs ir pradėjęs vykdyti veiklos):
 - 5.3.3.1. ilgalaikio turto;
 - 5.3.3.2. trumpalaikio turto;
 - 5.3.3.3. per vienerius metus gautinų sumų;
 - 5.3.3.4. ilgalaikių įsipareigojimų;
 - 5.3.3.5. trumpalaikių įsipareigojimų;
 - 5.3.3.6. per vienerius metus mokėtinų sumų;
 - 5.3.3.7. nusidėvėjimo;
 - 5.3.3.8. grąžintinos paskolos dalies ir sumokėtų palūkanų;
 - 5.3.3.9. akcininkų sąrašo.
 - 5.3.4. Projekto savininko planuojamų pateikti užtikrinimo priemonių turto vertinimą (Bendrovė visais atvejais maksimaliai patikrina vertinimo aktualumą sandorio sudarymo dienai).
 - 5.3.5. verslo planą arba paskolos panaudojimo ir grąžinimo planą, kuriame būtų aiškiai nurodyta, kam bus naudojamos Platformoje pritrauktos sutelktinio finansavimo lėšos, kaip pritrauktos sutelktinio finansavimo lėšos lems Projekto savininko veiklos rodiklius iki lėšų grąžinimo termino pabaigos;
 - 5.3.6. esant poreikiui – Projekto savininko ne trumpesnį nei 6 mėn. pagrindinės atsiskaitomosios sąskaitos išrašą, išskyrus atvejus, kuomet Projekto savininkas veiklą vykdo trumpiau nei 6 mėnesius. Jeigu Projekto savininkas veiklą vykdo trumpiau nei 6 mėnesius, tai yra prašoma

pateikti Projekto savininko pagrindinės atsiskaitomosios sąskaitos išrašą už visą jo veiklos laikotarpį. Jeigu garantuotojas ar laiduotojas yra fizinis asmuo, yra pateikiamas jo sutikimas tikrinti jo asmens duomenis išorinėse duomenų bazėse bei pateikiamas jo pagrindinės banko sąskaitos išrašas už laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis nei 6 mėnesių, išskyrus atvejus, kuomet veiklą vykdo trumpiau nei 6 mėnesius;

5.3.7. kontaktinius duomenis:

5.3.7.1. Projekto savininko: pavadinimas, kai aktualu - įmonės kodas, registruotos ir faktinės buveinės adresas, el. paštas, telefono numeris;

5.3.7.2. Projekto savininko vadovo: vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, el. paštas, telefonas;

5.3.7.3. Projekto savininko Dalyvių: įmonės pavadinimas, įmonės kodas, registruotos buveinės adresas, turima akcijų dalis, duomenys susisiekimui (el. paštas, telefonas ir pan.) (jeigu Dalyvis fizinis asmuo: vardas, pavardė, asmens kodas, turimą akcijų dalis, duomenys susisiekimui (el. paštas, telefonas ir pan.));

5.3.7.4. jei užtikrinimo priemonės teikia trečiasis asmuo, apie atitinkamą asmenį surenkami tokie patys kontaktiniai duomenys, kaip ir apie Projekto savininką.

5.3.8. kitus dokumentus ir (ar) informaciją, kurios reikalauja Bendrovė savo nuožiūra.

5.4. Jeigu Projekto savininko pateikti duomenys skiriasi nuo Bendrovės iš duomenų bazių gautų duomenų, Projekto savininko kreditingumo vertinimui naudojami tie duomenys, kuriais remiantis Projekto savininko kreditingumo vertinimas yra konservatyvesnis.

5.5. Bendrovės kreditingumo vertinimo tikslais renkamų duomenų šaltiniai detalizuojami žemiau pateikiamoje lentelėje:

Renkami duomenys	Duomenų šaltinis (-iai)
informacija apie Projekto savininko finansinę būklę, įskaitant informaciją apie jo turimus įsipareigojimus ir turtą, pelningumą ir kt.	Projekto savininkas / Juridinių asmenų registras, Hipotekos registras, Nekilnojamojo turto registras, Turto arešto aktų registras / Creditinfo kredito biuro sistema / Viešai prieinama informacija internete
Projekto savininko kontaktiniai duomenys	Projekto savininkas
Projekto savininko (ir garantuojančio ar laiduojančio trečiojo asmens, jeigu tokie būtų) patvirtintos (audituotos) finansinės ataskaitos už trejus paskutinius metus) informaciją ir dokumentus apie nuosavybės teise priklausančią turtą bei pinigų srautus	Projekto savininkas (ir garantuojantis ar laiduojantis trečiasis asmuo) / Juridinių asmenų registras / Nekilnojamojo turto registras / Creditinfo kredito biuro sistema / Viešai prieinama informacija internete
Projekto savininko planuojamos pajamos ir pinigų srautai, susiję su siekiamu finansuoti Projektu	Projekto savininkas
Projekto savininko prognozinės finansinės ataskaitos	Projekto savininkas
Projekto savininko teikiamos užtikrinimo priemonės, įskaitant informaciją apie užtikrinimo priemonės vertę ir vertinimą	Projekto savininkas / Nekilnojamojo turto registras / nepriklausomas turto vertintojas
jeigu Projekto savininkas (ir (ar) garantuojantis ar laiduojantis trečiasis asmuo) yra fizinis asmuo – verslininkas, dokumentai, pagrindžiantys iš vykdomos	Projekto savininkas / Valstybinė mokesčių inspekcija (Projekto savininkas (ir (ar) garantuojantis ar laiduojantis trečiasis asmuo) privalo

veiklos gautų pajamų ir išlaidų struktūrą per paskutinius trejus metus	pateikti patvirtintas pajamų deklaracijas) / Creditinfo kredito biuro sistema
raštiškas paaiškinimas apie šiuo metu žinomas (ar numanomas) aplinkybes, galinčias turėti neigiamą įtaką Projekto savininko finansiniams rodikliams ar veiklos vykdymui ateityje	Projekto savininkas

- 5.6. Bendrovė, turėdama pagrįstą prielaidą manyti, kad paskolos užtikrinimo priemonės vertė galėjo ar gali pakisti, atnaujina informaciją apie paskolos užtikrinimui pateiktas užtikrinimo priemones (t. y. reikalauja Projekto savininko (arba trečiojo asmens, jeigu trečiasis asmuo teikia užtikrinimo priemonę už Projekto savininko įsipareigojimus) pateikti atnaujintą įkeisto turto vertinimą. Tokiu pačiu principu Bendrovė taip pat privalo atnaujinti informaciją apie asmenis, pateikusius kitokio pobūdžio užtikrinimo priemones už Projekto savininko įsipareigojimus (pvz., laidavimą, vekselį, garantiją ar pan.).
- 5.7. Kuomet Projekto savininko įsipareigojimų užtikrinimui yra įkeičiamas turtas, Bendrovė reikalauja Projekto savininko pateikti nepriklausomo turto vertintojo teisės aktų nustatyta tvarka atliktą turto vertinimą, kuriame būtų bent ši informacija:
- 5.7.1. finansinio turto atveju – paskutinė aktuali kaina ir vidutinė kaina per paskutinius 12 mėnesių likvidžioje rinkoje;
- 5.7.2. fizinio įkaičio atveju – paskutinė turima rinkos vertė;
- 5.8. Bendrovė deda maksimalias pastangas, kad įsitikintų, jog įkeičiamo turto atžvilgiu egzistuoja rinka, kurioje galima lengvai likviduoti turtą, bei įvertintų galimus įkeičiamo turto vertės nuokrypius.
- 5.9. Bendrovė nepriima tokios užtikrinimo priemonės (įkeičiamo turto), kurios vertės nėra įmanoma nustatyti ir (ar) kurios realizavimui nėra atitinkamos rinkos. Bendrovė taip pat užtikrina, kad turtas būtų įkeičiamas visam paskolos sutarties laikotarpiui iki kol Projekto savininkas tinkamai įvykdys savo įsipareigojimus.
- 5.10. Kai už Projekto savininko įsipareigojimus laiduoja ar garantuoja trečiasis asmuo, Bendrovė privalo nustatyti tokį trečiąjį asmenį, įvertinti jo kreditingumą bei patikimumą (kaip ir Projekto savininko) šiose Taisyklėse nustatyta tvarka, tokiu būdu nustatant, ar paskolos sumą bus įmanoma išieškoti iš atitinkamo trečiojo asmens, jeigu Projekto savininkas nevykdytų tinkamai savo įsipareigojimų, t. y. ar atitinkamas trečiasis asmuo turi pakankamai turto Projekto savininko įsipareigojimų padengimui.
- 5.11. Bendrovė individualiai vertina kiekvieną Projekto savininką, garantuojančius ar laiduojančius asmenis, užtikrinimo priemones (jeigu tokių būtų) – kreditingumo vertinimas yra atliekamas ekspertiniu būdu.
- 5.12. Atlikdama kreditingumo vertinimą, Bendrovė siekia įvertinti, kokia yra finansuotojų nuostolių tikimybė. Bendrovė Projektų savininkų kreditingumo riziką skirsto į: mažą (1), vidutinę (2), aukštesnę (3), aukštą (4), per aukštą (5).
- 5.13. Bendrovė, vertindama Projekto savininko kreditingumo riziką, vadovaujasi finansiniu ekonominiu modeliu (pvz., Taisyklių 5.14.1-5.14.7, 5.14.11 punktai), taip pat vertinimu pagrįstu modeliu (pvz., Taisyklių 5.14.8-5.14.10, 5.14.12-5.14.13 punktai). Bendrovė dalinai vadovaujasi ir automatiniais modeliais (pvz., Creditinfo ar panašių paslaugų teikėjų sugeneruojamomis ataskaitomis apie Projekto savininko finansinę būklę).
- 5.14. Projekto savininkai pagal kreditingumo riziką skirstomi vertinant žemiau išvardintus kriterijus (bei Taisyklių 2 priede pateiktą tvarką):
- 5.14.1. skolos aptarnavimo koeficientą (angl. *Debt Service Coverage Ratio = EBITDA / (Principal Amount + Interest Amount)*);
- 5.14.2. skolos ir numatomos turto vertės santykį (angl. *loan-to-value, LTV*);
- 5.14.3. EBITDA maržą;
- 5.14.4. esamos ir numatomos turto vertės santykį;

- 5.14.5. nuosavybės koeficiento rodiklį (angl. *Equity to Asset Ratio* = *Equity / Assets*);
- 5.14.6. maksimalų projekto įgyvendinimo vėlavimo terminą;
- 5.14.7. Projekto savininko kapitalo struktūrą;
- 5.14.8. Projekto lokaciją;
- 5.14.9. Projekto tipą;
- 5.14.10. prognozuojamą projekto trukmę;
- 5.14.11. rinkos tendencijas;
- 5.14.12. Projekto savininko patirtį ir kompetenciją (įskaitant patirtį panašaus tipo Projektuose, žinias apie atitinkamą verslo sektorių);
- 5.14.13. Projekto savininko verslo planą (atsižvelgiant į verslo plano pagrįstumą, stiprybių ir silpnybių analizę, konkurencijos lygį atitinkamo Projekto rinkoje, galimų Projekto savininko klientų tipus ir geografinę lokaciją ir kt.);
- 5.14.14. Projekto savininko priimtų įsipareigojimų vykdymo istoriją;
- 5.14.15. planuojamą Projekto pelningumą;
- 5.14.16. numatomus Projekto savininko pinigų srautus;
- 5.14.17. Projekto savininko (ar jo naudai) pateikiamas užtikrinimo priemonės;
- 5.14.18. nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis (angl. *Return on Equity (Roe)* – $RoE = (EBIT - \text{Tax} - \text{Interest Paid}) / (\text{Average Equity})$);
- 5.14.19. pardavimo pajamų ir turto santykis (angl. *Sales to Total Assets (STA)* – $STA = \text{Sales} / (\text{Average Total Assets})$);
- 5.14.20. skolos ir turto santykis (angl. *Debt Ratio (DR)* – $DR = (\text{Total Debt}) / (\text{Total Assets})$);
- 5.14.21. palūkanų aptarnavimo rodiklis (angl. *Interest Coverage Ratio (ICR)* – $ICR = EBIT / \text{Interest Expenses}$);
- 5.15. Kai tai objektyviai pagrįsta ir įmanoma konkrečiau Projekto / Projekto savininko atžvilgiu, Bendrovė taip pat gali vadovautis ir šiais kriterijais be numatytųjų šių Taisyklių 5.14 p.:
 - 5.15.1. turto pelningumo rodikliu (angl. *Return on Assets (RoA)* – $RoA = (EBIT - \text{Tax}) / (\text{Average Total Assets})$);
 - 5.15.2. skolos ir nuosavo kapitalo santykiu (angl. *Debt to Equity Ratio (DER)* – $DER = (\text{Debt} + \text{Value of Leases}) / \text{Equity}$);
 - 5.15.3. skolos pajamingumu (angl. *Debt Yield (DY)* – $DY = EBITDA / \text{Loan Amount}$);
 - 5.15.4. skolos ir turto santykiu (angl. *Loan to Value (LV)* – $LV = (\text{Loan Amount}) / (\text{Value of the Property})$);
 - 5.15.5. pinigų srautų ir skolos santykiu (angl. *Cash Flow to Debt Ratio (CFD)* – $CFD = (\text{Cash Flow}) / \text{Debt}$);
 - 5.15.6. pinigų ir įsipareigojimų santykiu (angl. *Cash Ratio (CR)* – $CR = (\text{Cash} + \text{Marketable Securities}) / (\text{Current Liabilities})$);
 - 5.15.7. grynojo apyvartinio kapitalo ir viso turto santykiu (angl. *Net Working Capital to Total Assets (NWCTA)* – $NWCTA = (\text{Current Assets} (\text{Cash, Short-Term Securities, Receivable, Inventories, Other Current Assets})) / \text{Assets}$);
 - 5.15.8. kapitalizacijos rodikliu (angl. *Capitalisation Rate (CR)* – $CR = (\text{Net Operating Income}) / \text{Capital}$);
 - 5.15.9. kapitalo pajamingumu (angl. *Profit Yield (PY)* – $PY = (\text{Net Income}) / \text{Capital}$).
- 5.16. Kiekvienam rodikliui nustatytas atitinkamas svarbumo lygis, numatomas koeficientas ir išvesta vertinimo formulė.

- 5.17. Pagal šią kreditingumo vertinimo formulę apskaičiuota reikšmė apibūdina finansuotojo nuostolių tikimybę, kuri yra pateikiama kaip Bendrovės nuomonė. Žemiau pateikiama vertinimo skalė:
- 5.17.1. **10 kategorija (D) (nepatenkinamai prasta būklė)** – per aukšta kreditingumo rizika;
 - 5.17.2. **9 kategorija (C-)** – aukšta kreditingumo rizika;
 - 5.17.3. **8 kategorija (C)** – aukšta kreditingumo rizika;
 - 5.17.4. **7 kategorija (C+)** – aukšta kreditingumo rizika;
 - 5.17.5. **6 kategorija (B-)** – vidutinė kreditingumo rizika;
 - 5.17.6. **5 kategorija (B)** – vidutinė kreditingumo rizika;
 - 5.17.7. **4 kategorija (B+)** – sąlyginai žema kreditingumo rizika;
 - 5.17.8. **3 kategorija (A-)** – žema kreditingumo rizika;
 - 5.17.9. **2 kategorija (A)** – žema kreditingumo rizika;
 - 5.17.10. **1 kategorija (A+)** – labai žema kreditingumo rizika.
- 5.18. Jeigu būtų laiduojančių ar garantuojančių asmenų, jų kreditingumas vertinamas taip pat kaip Projektų savininkų. Jeigu Projekto savininko rizika būtų vidutinė, tačiau Projekto savininko įsipareigojimai finansuotojams būtų laiduojami ar garantuojami trečiojo asmens, kurio rizika yra maža, galutinė Projekto savininko kreditingumo rizika būtų vertinama kaip maža.
- 5.19. Vertindama siūlomo įkeisti nekilnojamojo turto vertę Bendrovė remiasi aktualiomis nepriklausomų turto vertintojų išvadomis ir (ar) kitais patikimais išorės šaltiniais (pavyzdžiui, Nekilnojamojo turto registro duomenimis). Visais atvejais Vertintojas papildomai surenka viešai prieinamą informaciją apie siūlomą įkeisti nekilnojamąjį turtą (jo vietą, būklę, paskirtį ir pan.) ir kritiškai įvertina pateiktų duomenų apie šio nekilnojamojo turto vertę turinį. Kilus abejonėms dėl pateiktų duomenų apie nekilnojamojo turto vertę, Vertintojas turi remtis konservatyviausiais duomenimis. Taip pat Bendrovė kritiškai įvertina atitinkamo turto realizavimo (pvz., priverstinio išieškojimo atveju) galimybes ir tikimybę atgauti investuotojų suteiktas sutelktinio finansavimo lėšas realizuojant atitinkamą turtą.
- 5.20. Bendrovė sudaro sutartį su kredito biuru (pvz., UAB „Creditinfo Lietuva“, UAB „Okredo“ ar pan.) ir tokiu būdu gauna prieigą prie atitinkamo kredito biuro sistemos. Naudojantis šia sistema, Bendrovė tikrina duomenis apie Projekto Savininko turimus ir pradelstus įsiskolinimus, kurie dar neatsispindi Projekto savininko pateiktuose finansinės atskaitomybės dokumentuose. Radus papildomos informacijos apie įsiskolinimus, naudodama tokius duomenimis Bendrovė perskaičiuoja 5.13 punkte nurodytus rodiklius ir atlieka pakartotinį kreditingumo vertinimą.
- 5.21. Bendrovė taip pat sudaro sutartį su kredito biuru dėl apsikeitimo skolininkų duomenimis ir įkelia duomenis apie Projekto savininko gautą paskolą į kredito biuro sistemą, taip siekdama užtikrinti didesnę investuotojų saugumą.
- 5.22. Tam tikrais atvejais Bendrovė, atsižvelgdama į Projekto savininko Platformoje siekiamo paskelbti projekto specifiškumą, gali nuspręsti taikyti papildomus kriterijus vertinant Projekto savininko kreditingumą.
- 5.23. Galutinė Projekto savininko kreditingumo klasė (priskiriamos rizikos klasė) taip pat gali būti koreguojama atsižvelgiant į Taisyklių 2 priede nustatytus Projekto savininko, jo vadovų ir (ar) Dalyvių papildomus reputacijos vertinimo kriterijus. Galutinio Projekto savininko vertinimo reitingo (priskiriamos rizikos klasės) mažinimo tvarka taip pat numatyta Taisyklių 2 priede.
- 5.24. Pažymėtina, kad Bendrovė, vertindama Projektu savininkų kreditingumą, neatsižvelgs į jų keliamas pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizikas ar grėsmes, kadangi jos, Bendrovės vertinimu, neturės reikšmingos įtakos Projekto savininko kreditingumui.
- 5.25. Projekto savininko kreditingumo reitingas neturi įtakos maksimaliai Projekto savininkui suteikiamai paskolos sumai ar paskolos sutarties terminui.
- 5.26. Bendrovė, atlikusi Projekto savininko kreditingumo vertinimą ir priėmusi teigiamą sprendimą dėl Projekto skelbimo Platformoje, atskleidžia investuotojams bent šią informaciją:

- 5.26.1. Projekto savininko kreditingumo reitingą;
 - 5.26.2. paaiškinimą, kaip buvo atliktas Projekto savininko kreditingumo vertinimas;
 - 5.26.3. Projekto savininko įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę (pvz., pagal Creditinfo, Scorigy pateikiamus duomenis ar pan.).
- 5.27. Bendrovė reguliariai (ne rečiau kaip kartą per metus) atnaujina informaciją apie Projekto savininko kreditingumą. Taip pat Bendrovė nedelsiant informuoja investuotojus apie kreditingumo vertinimo proceso pakeitimus, kurie gali turėti reikšmingos įtakos kreditingumo vertinimo proceso rezultatams.

6. PROJEKTO SAVININKO PATIKIMUMO VERTINIMO PROCESO PATIKRA

- 6.1. Siekdama užtikrinti, jog Projekto savininko patikimumas būtų įvertintas tinkamai ir kiek įmanoma labiau būtų eliminuojamos žmogiškosios klaidos (pvz., apskaičiuojant kreditingumo balą), Bendrovė įdiegia šias priemones:
- 6.1.1. **Naudojama standartizuota automatinė kreditingumo balo skaičiavimo forma.** Vertintojas Projekto savininko kreditingumo balą skaičiuoja naudodamas Bendrovės patvirtintą standartizuotą excel/ formą (ranka suvedami finansiniai rodikliai bei automatiškai apskaičiuojamas kreditingumo balas);
 - 6.1.2. **Įdiegiamas „keturių akių“ principas.** Vertintojui apskaičiavus Projekto savininko kreditingumo balą bei galutinai atlikus Projekto savininko patikimumo vertinimą, atlikti ir užfiksuoti skaičiavimai kartu su juos pagrindžiančiais šaltiniais (dokumentais) pagal Taisyklių 2 priede pateiktą formą pateikiami kitam Bendrovės vadovo paskirtam Bendrovės darbuotojui. Pastarasis atlieka jam pateiktų skaičiavimų ir vertinimo patikrą (be kita ko, įsitikinama, jog kreditingumo balas buvo apskaičiuotas tinkamai pagal turimus duomenis). Jeigu tikrinimo metu pastebimi netikslumai, tikrinimą atliekantis Bendrovės darbuotojas perduoda juos ištaisyti pradiniam Vertintojui (po ištaisymo atliekama pakartotinė peržiūros procedūra);
 - 6.1.3. **Vertinimo proceso patvirtinimas.** Galutinai atlikus patikimumo vertinimo proceso patikrą, galutinę Projekto savininko reputacijos ir kreditingumo vertinimo formą su nurodytu skaičiavimu pasirašo tiek Vertintojas, tiek ir Vertintojo darbo patikrinimą atlikęs Bendrovės darbuotojas. Tokiu atveju laikoma, jog Bendrovė tinkamai atliko Projekto savininko patikimumo vertinimo procedūrą.

7. ATSISAKYMAS PASKELBTI PROJEKTĄ

- 7.1. Bendrovė atsisako paskelbti Projektą Platformoje, jeigu:
- 7.1.1. Projekto savininkas neatitinka Bendrovės patvirtintų Projektų savininkų reputacijos ir kreditingumo vertinimo kriterijų;
 - 7.1.2. Bendrovei trūksta informacijos Taisyklėse aprašytiems įvertinimams atlikti;
 - 7.1.3. nustatoma per aukšta kreditingumo rizikos kategorija (D kategorija);
 - 7.1.4. Bendrovės turima informacija sudaro pagrindą manyti, kad Projekto paskelbimas Platformoje sukeltų grėsmę finansuotojų interesams.

8. PASKOLOS KAINOS BEI KITŲ SĄLYGŲ NUSTATYMO TVARKA

- 8.1. Projekto savininkui, siekiančiam Platformoje gauti finansavimą, paskolos kaina nustatoma atsižvelgiant į šiuos kriterijus: (i) kreditingumo riziką; (ii) paskolos laikotarpį; (iii) pagrindinę paskolos sumą; (iv) paskolos grąžinimo įmokų struktūrą laiko atžvilgiu; v) rinkos situaciją bei kitų kreditorių siūlomas paskolų kainas. Žemiau Bendrovė pateikia paaiškinimą, kaip šie elementai yra vertinami nustatant paskolos kainą Projekto savininkui.
- 8.2. **Pirma,** Bendrovė apskaičiuodama paskolos kainą atsižvelgia į Projekto savininko kreditingumo riziką ir numatomą paskolos laikotarpį bei nustato bazinę paskolos kainą pagal žemiau pateikiamą lentelę, kuri siekia nuo 6 proc. metinių palūkanų (vidutiniškai), esant žemiausiai kreditingumo rizikai (reitingui) – A+, bei nuo 10 proc. metinių palūkanų (vidutiniškai), esant aukščiausiai kreditingumo rizikai (reitingui) – C-.

- 8.3. **Antra**, nustačiusi bazinę palūkanų normą, Bendrovė ją gali koreguoti iki 2 proc. ribose (vidutiniškai), atsižvelgdama į šiuos kriterijus:
- 8.3.1. paskolos laikotarpį;
 - 8.3.2. pagrindinę paskolos sumą;
 - 8.3.3. paskolos grąžinimo įmokų struktūrą;
 - 8.3.4. rinkos situaciją (pvz., EURIBOR, kitų rinkos dalyvių siūlomų palūkanų normą ir pan.);
 - 8.3.5. kitas konkrečiam Projektui aktualias ir įtakos turinčias aplinkybes.
- 8.4. Pažymėtina, kad Reglamento bei jį įgyvendinančių teisės aktų nuostatos taip pat numato galimybę skaičiuojant paskolos kainą vadovautis ir kitais kriterijais, tame tarpe: (i) nerizikinga grąžos norma; (ii) užtikrinimo priemonių buvimą; (iv) mokesčius, susijusius su Bendrovės teikiamomis paslaugomis; (v) kitas rizikas, susijusias su Projektu ir (ar) Projekto savininku (tam tarpe ir rinkos sąlygas paskolos išdavimo momentu, verslo strategiją, paskolos vertę).
- 8.5. Pažymėtina, kad Bendrovė, skaičiuodama paskolos kainą, nevertina nerizikingos grąžos normos ar su Bendrovės paslaugomis susijusių mokesčių (šie mokesčiai yra dengiami Projekto savininko ir (ar) investuotojų sąskaita, priklausomai nuo to, kam atitinkami mokesčiai taikomi, tačiau nėra susiję su pačia Paskola, jos suma ar taikytinomis palūkanomis), taip pat nediskontuoja ateities mokėjimų pagal paskolos sutartį. Tuo tarpu užtikrinimo priemonių buvimas yra vertinamas nustatant Projekto savininko kreditingumo reitingą, todėl savaime yra netiesiogiai įtraukiamas ir į paskolos kainodaros sistemą. Kitos rizikos, susijusios su Projektu ir (ar) Projekto savininku yra vertinamos, kai tai aktualu, todėl Bendrovė, kaip tai numatyta šių Taisyklių 8.6 p., gali nukrypti nuo aukščiau nustatytų bendrinių paskolos kainodaros bei kitų sąlygų nustatymo taisyklių. Tokios rizikos galėtų būti, pvz.:
- 8.5.1. Projekto savininko finansinė padėtis, atsižvelgiant į kreditingumo vertinimo metu surinktą informaciją, yra gera, tačiau Bendrovei kelia abejonų verslo plano įgyvendinamumas ar planuojami pinigų srautai, prognozuojamos pajamos;
 - 8.5.2. tam tikros individualiam sektoriui aktualios ekonominės sąlygos, Bendrovės vertinimu, konkrečiu metu gali turėti reikšmingos įtakos Projekto vystymui ir (ar) Projekto savininko galimybėms vykdyti savo įsipareigojimus;
 - 8.5.3. Projekto savininko finansinė padėtis yra gera, Projekto perspektyvos taip pat realistiškos, tačiau Projekto savininkas neturi patirties įgyvendinant analogiškus ar panašius Projektus ir pan.
- 8.6. Bendrovė taip pat nekoreguoja paskolos kainos po paskolos Projekto savininkui išdavimo. Paskola Projekto savininkui gali pabrangti tik dėl sudaromoje paskolos sutartyje numatytų atvejų (pvz., delspinigių ar kompensacinių palūkanų taikymo vėluojant laiku ir tinkamai vykdyti įsipareigojimus ar pan.).
- 8.7. Aukščiau Taisyklėse numatyti paskolos kainodaros bei kitų sąlygų nustatymo kriterijai yra bendriniai, todėl Bendrovė turi teisę individualiais atvejais nukrypti nuo šios tvarkos ir taikyti individualias paskolos kainodaros bei kitų sąlygų nustatymo sąlygas. Bet kokių atveju investuotojai visuomet yra iš anksto informuojami apie tokius atvejus, suteikiant visą informaciją apie priežastis, dėl kurių buvo nukrypta nuo standartinių paskolos kainodaros reikalavimų, tokiu būdu užtikrindama sąžiningą ir teisingą kainos nustatymą, kaip to reikalauja Reglamentas bei jį įgyvendinantys teisės aktais.

9. KIEKVIENOS PASKOLOS VERTINIMO PROCESAS

- 9.1. Bendrovė atlieka kiekvienos paskolos vertinimą bent šiomis aplinkybėmis:
- 9.1.1. paskolos suteikimo momentu;
 - 9.1.2. kai Bendrovės manymu yra mažai tikėtina, kad Projekto savininkas visiškai įvykdys pareigas išmokėti paskolą, ir Bendrovė nesiima jokių atitinkamų užtikrinimo priemonė realizavimo ar kitų panašaus pobūdžio veiksmų;
 - 9.1.3. Projekto savininko įsipareigojimų neįvykdymo atveju;

- 9.1.4. kai Bendrovės padeda investuotojui pasitraukti iki paskolos termino pabaigos datos.
- 9.2. Bendrovė užtikrina, kad atliekant šių Taisyklių 9.1 p. numatytą paskolos vertinimą būtų vadovaujamosi teisinga ir atitinkamam momentui aktualia informacija bei kad atitinkamas vertinimas būtų savalaikis ir ne senesnis nei 3 mėnesiai iki paskolos išdavimo (kuomet vertinimas yra atliekamas iki paskolos išdavimo).
- 9.3. Bendrovė paskolos išdavimo metu, atlikdama paskolos vertinimą, atsižvelgia bent į šiuos kriterijus / aplinkybes:
- 9.3.1. paskolos terminą;
 - 9.3.2. paskolos įmokų periodiškumą / dažnumą (mokėjimų grafiką) bei numatomus pinigų srautus;
 - 9.3.3. bet kokią paskolos sutartyje numatytą išankstinio mokėjimo galimybę;
 - 9.3.4. paskolos sutartyje numatytą palūkanų normą;
 - 9.3.5. Projekto savininko įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę;
 - 9.3.6. užtikrinimo priemonės vertę (jei taikytina);
 - 9.3.7. garantijų buvimą ir lygį, kuriomis jos užtikrina įsipareigojimų įvykdymą.
- 9.4. Atliekant paskolos vertinimą po paskolos išdavimo Bendrovė be šių Taisyklių 9.3 p. numatytų kriterijų papildomai atsižvelgia į:
- 9.4.1. likusį paskolos terminą (iki paskolos sutarties pabaigos);
 - 9.4.2. galimų nuostolių tikimybę.
- 9.5. Atliekant paskolos vertinimą šių Taisyklių 9.1.3 p. numatyto atveju, Bendrovė atsižvelgia į šiuos kriterijus:
- 9.5.1. konservatyvų užtikrinimo priemonės ir (ar) garantijos vertinimą;
 - 9.5.2. kitus mokesčius ir išlaidas, susijusias su skolos išieškojimu.
- 9.6. Bendrovė nustato ir pasitvirtina šiame Taisyklių skyriuje aptariamo paskolos vertinimo algoritmą, kuriame numato kiekvieno kriterijaus svorį bei vertinimo metodiką, taip pat kurio pagalba yra apskaičiuojami ir nustatomi paskolos vertinimo rezultatai. Informacija apie šį algoritmą atskleidžiama Platformos investuotojams, paskelbiant ją Bendrovės interneto svetainėje.

10. TVARUMO RIZIKOS INTEGRAVIMAS

- 10.1. Tvarumo rizika suprantama kaip aplinkos, socialinis ar valdymo įvykis ar situacija, kuriai įvykus, kiltų realus ar galimas reikšmingas neigiamas poveikis investicijų vertei. Tvarumo rizika yra aktuali kaip atskira rizikos kategorija ir gali būti aktuali kaip sudėtinė kitų rizikų (tame tarpe ir rinkos, kredito, likvidumo rizikos) dalis. Bendrovė, atlikdama projektų savininkų ir paskolų vertinimo procesą, vadovaujasi savo patvirtintomis rizikos valdymo procedūromis ir, atitinkamai, vertina visas rizikas, įskaitant tvarumo riziką, ir veiksnius, kurie gali daryti įtaką investuotojų investicijų vertei ir veiklos rezultatams. Todėl konkrečiais atvejais gali būti aktualūs aplinkos apsaugos, socialinės gerovės ir valdysenos („ESG“) kriterijai, tame tarpe ir su jais susijusios tvarumo rizikos, kuri kaip sudėtinė visų kitų rizikų ir veiksnių dalis, gali turėti realų ar galimą neigiamą poveikį Bendrovės veiklai ar investuotojų investicijų vertei, jeigu realizuotųsi tikimybė, kad tam tikra Platformoje skelbiama paskola būtų susijusi su tvarumo rizika.
- 10.2. Bendrovės tikslas nėra tvarios investicijos, kaip tai apibrėžta 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje. Be to, Bendrovės veikla nėra skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai ar bet kokie šių ypatumų deriniai. Dėl šių priežasčių tvarumo rizika nėra aktuali, Bendrovės vertinimu, nėra aktuali jai teikiant sutelktinio finansavimo paslaugas. Su šiuo finansiniu produktu susijusiomis investicijomis neatsižvelgiama į ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus pagal 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088.

- 10.3. Bendrovė vertina, kad tvarumo rizikos poveikis atitinka bendrųjų investavimo rizikų (tame tarpe ir rinkos, kredito, likvidumo rizikų) poveikį ir neturi specifinės įtakos Bendrovės ar jos Platformoje skelbiamų paskolų rezultatams ir (ar) jų prisiimamos rizikos apimčiai.
- 10.4. Pagrindinis neigiamas poveikis (angl. *principal adverse impact*) suprantamas kaip toks investavimo sprendimų poveikis, dėl kurio atsiranda neigiamas poveikis tvarumo veiksniams. Kadangi Bendrovė neskatina aplinkos ar socialinių ypatumų, ir Bendrovės tikslas nėra tvarios investicijos, todėl į investavimo sprendimų neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, kaip tai apibrėžta 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje, nėra atsižvelgiama.

11. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 11.1. Šios Taisyklės įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos ir gali būti panaikintos ar pakeistos tik Bendrovės direktoriaus sprendimu.
- 11.2. Už šių Taisyklių įgyvendinimą konkretaus Projekto vertinimo metu atsako Vertintojas. Bendrovės vadovas yra atsakingas už bendrą šiose Taisyklėse numatytų procedūrų kontrolę bei galutinį Taisyklėse numatytų reikalavimų įgyvendinimą.